

Ankara Üniversitesi Açık Ders Notları

FEL 217 Deneycilik ve Uşçuluk

11. HAFTA:

Meditasyonlar: Cogito Analizi:

Descartes'ın cogito anlayışına ilişkin alternatif bir analiz şu şekilde verilebilir. Öncelikle temel iddianın ne olduğu ile başlanacak olursa; yapılması gereken cogito'nun kanıtlanmasıdır.

Sonuç: Varolduğumu bilirim.

Temel Öncül: TÖ1: Eğer var olduğuma inanıyor isem, o halde varım.

TÖ1a: Varolduğuma inandığım, fakat varolmadığım hiçbir olanaklı durum yoktur.

Örtük Öncüller:

Ö1: Eğer P'den kuşkulamak için bir neden yok ise, o halde P'den emin olabilirim.

Ö1a: Varolduğumdan emin olabilirim.

Ö2: Eğer P'den emin isem, o halde P'yi bilirim.

Ö2: Varolduğumu bilirim. (Sonuç)

Ö3: Eğer P inancından kuşkulamak için bir neden var ise, o halde P'ye inandığım fakat P'nin doğru olmadığı olanaklı bir durum vardır.

Ö3a: Varolduğuma inandığım, fakat varolmadığım olanaklı bir durum vardır. (TÖ1a ile çelişiyor)

Varsayım: V: Varolduğuma ilişkin inancımdan kuşkulanmak için bir neden vardır.

Reductio ile V'nin yanlış olduğunu söyleyebiliriz:

V' : Varolduğuma ilişkin inancımdan kuşkulanmak için hiçbir neden yoktur.

Ö3: Eğer P inancımdan kuşkulanmak için bir neden var ise, o halde P'ye inandığım fakat P'nin doğru olmadığı olanaklı bir durum vardır.

Eğer varolduğuma ilişkin inancımdan kuşkulanmak için bir neden var ise, o halde varolduğuma inandığım fakat varolmadığım olanaklı bir durum vardır.

V: Varolduğuma ilişkin inancımdan kuşkulanmak için bir neden vardır.

∴ Varolduğuma inandığım, fakat varolmadığım olanaklı bir durum vardır. (Ö3a) (modus ponens)

Şimdi varsayalım ki, V

Ö3 ile Ö3a ya ulaşırım.

TÖ1 şunu söylüyor: Eğer var olduğuma inanıyor isem, o halde varım.

TÖ1 ile TÖ1a'yı söyleyebilirim.

Ö3a ve TÖ1a çelişiyor.

Reductio ile

V yanlış derim, bu durumda

V' : Varolduğuma ilişkin inancımdan kuşkulanmak için hiçbir neden yoktur.

Ö1 ve V' ile modus ponens yaparak, Ö1a ya ulaşıyorum.

Ö1: Eğer P'den kuşkulanmak için bir neden yok ise, o halde P'den emin olabilirim.

Eğer varolduğumdan kuşkulanmak için bir neden yok ise, o halde varolduğumdan emin olabilirim.

V' : Varolduğuma ilişkin inancımdan kuşkulanmak için hiçbir neden yoktur.

∴ O halde varolduğumdan emin olabilirim. (Ö1a)

Ö2 ve Ö1a'dan modus ponens ile sonuca varırım.

Ö2: Eğer P'den emin isem, o halde P'yi bilirim.

Eğer varolduğumdan emin isem, o halde varolduğumu bilirim.

Varolduğmdan emin olabilirim (eminim).

∴ O halde varolduğumu bilirim. (Sonuç)